

# Vize Ostravy - čeho chceme dosáhnout do roku 2030?

*Ostrava - město nabitě energií aktivních lidí s vysokou kvalitou života pro všechny generace.*

Bližší popis:

Ostrava se stane metropolí, kde budou lidé s důvěrou žít své životy, budovat svou kariéru nebo své podnikání a budou se podílet na rozvoji svého města a regionu. Ostrava bude perspektivním, živým a zdravým městem těžícím své **bohatství především z průmyslové tradice, vzdělanosti, kreativity a participace svých obyvatel s využitím inovativních a ekologicky šetrných technologií.**

Ostrava toho dosáhne **investicemi do vzdělání, podnikavosti a participace obyvatel**, zvyšováním kvality života pro všechny generace, **realizací opatření, která jsou blízka přírodě a standardu zelených a chytrých měst a učením se trendům městského plánování a řízení ve vyspělých světových městech.**

**“Ostrava. Sebevědomé evropské město. Blíže světu, lidem, přírodě.”**

## *Key Performance Indicators*

- Příznivější demografická struktura oproti očekávanému trendu - větší podíl mladých a vzdělaných obyvatel v poměru k ekonomicky neaktivnímu obyvatelstvu a k podílu obyvatel starších 65 let.
- Výrazné zvýšení podílu středoškolsky a vysokoškolsky vzdělaných obyvatel, nárůst podnikatelské aktivity a počtu nově vzniklých pracovních míst.
- Výrazný pokrok v benchmarku na základě 12 hodnocených oblastí v rámci srovnání Green Capital (viz odkaz) <http://ec.europa.eu/environment/europeangreencapital/applying-for-the-award/evaluation-process/>

## *Struktura strategického plánu:*

### **Priorita A: Ostrava jako metropole regionu**

Strategický cíl 1 - Propojit město uvnitř i se světem

Strategický cíl 2 - Oživit historické centrum města

### **Priorita B: Bohatství v lidech**

Strategický cíl 1 - Být centrem prvotřídního vzdělávání

Strategický cíl 2 - Zlepšit prostředí pro rozvoj podnikání

Strategický cíl 3 - Podporovat komunitní život a zapojit občany do řízení města

### **Priorita C: Zdravé město**

Strategický cíl 1 - Kultivovat prostředí pro život všech generací

Strategický cíl 2 - Přiblížit město přírodě

*Úspěšná realizace opatření a projektů v prioritách a strategických cílech vede k naplnění globálního cíle a vize Ostravy.*

## **Ostrava jako metropole regionu**

### **“Posílit metropolitní roli Ostravy a oživit historické centrum”**

Účelem této priority je posílit roli a funkce Ostravy jako regionální metropole a propojit město uvnitř i navenek se světem – dopravně, komunikačně a informačně. Cílem je zvýšit efektivitu řízení a organizace města a regionu, vytvořit a prosadit kvalitní urbanistickou koncepci, zajistit vyvážený rozvoj celého města se zvláštním důrazem na oživení jeho historického centra, systematicky budovat novou pozitivní image Ostravy.

### **Strategický cíl 1 - Propojit město uvnitř i se světem**

*Čeho chceme dosáhnout?*

- Lépe dopravně propojit Ostravu s ekonomickými centry v ČR (Brno, Praha) i ve světě (hlavní evropská města - sídla institucí, např. Vídeň, Brusel, Berlín, Varšava, podnikatelská a finanční centra - sídla kapitálu a pracovních míst, např. Krakov, Londýn, hlavní centra vědy a výzkumu - sídla znalostí, např. Mnichov) a rozšířit nabídku sdílených produkčních kapacit a logistických center.  
Zapojit město intenzivněji do mezinárodní spolupráce a výměny zkušeností a znalostí.
- Propojit statutární město uvnitř a s blízkým okolím, řešit přitom přednostně existující proluky a bariéry a využít kombinaci jednotlivých prostředků mobility.
- Zajistit rychlé dopravní spojení tří přirozených těžišť města – historického centra, Ostravy-Jihu a Poruby prostřednictvím kvalitní MHD.
- Posílit roli města jako destinace pro aktivní trávení volného času obyvatel i návštěvníků a využít k tomu atraktivitu celého širšího území.

### **Zdůvodnění strategického cíle - propojení na zjištění analytické fáze:**

Ostrava je metropolí aglomerace s pěti statutárními městy s téměř 1 milionem obyvatel. Ostravská aglomerace je druhou největší po Praze a Ostravě přísluší jí proto plnění přirozených metropolitních funkcí. Je nezbytné posílit roli Ostravy jako pólu rozvoje a magnetu regionu, který plní aktivní roli znalostního lídra, reaguje na potřeby širšího zázemí a mobilizuje aktivní partnery v území ke spolupráci. Město může využít příležitost v podobě dobré geografické polohy a dopravního napojení .

Ostrava je statutárním, územně členěným městem tvořeným 23 městskými obvody různé velikosti a charakteru. Záměrem je vyvážený a udržitelný rozvoj města jako celku včetně identifikace a podpory specifických funkcí jeho různých částí. Při respektování různých zájmů a potřeb jednotlivých částí města musí rozvojová vize a strategický plán Ostravy koncentrovat úsilí a zdroje na strategické priority klíčové pro celkovou prosperitu a kvalitu života ve městě. Město a městské obvody potřebují jasnější definici kompetencí a propojenost při naplňování strategických i krátkodobých cílů. Obyvatelé Ostravy kladou nové požadavky na zvýšení kvality života ve všech městských obvodech. Po statutárním městě je vyžadována vyšší efektivita řízení, včetně uplatňování moderních technologií ve vztahu k občanům a správě města a uplatňování komunitního a participativního přístupu k rozvoji. Město potřebuje nástroje, které budou lépe a flexibilněji reagovat na potřeby místních obyvatel, zároveň ale je nutné zachovat jednotný přístup na celém území Ostravy. Město jako celek potřebuje jasnou urbanistickou koncepci a nový přístup k prostorovému plánování. Největší městské obvody požadují rychlejší a kvalitnější dopravní propojení. Je potřebné připravit scénář pro smršťování města v důsledku úbytku obyvatel, který bude vyžadovat náročná rozhodnutí o koncentraci úsilí i zdrojů.

## **Strategický cíl 2 - Oživit historické centrum města**

*Čeho chceme dosáhnout?*

- Vytvořit a prosadit urbanistickou koncepci rozvoje historického centra Ostravy
- Oživit a "nasvítit" centrum Ostravy a udělat z něj pulzující srdce městského organismu.
- Zvýšit počet obydlených bytů (včetně budování nových bytů) a fungujících obchodů a provozoven v centru města.
- Oživit roli Ostravy co by funkčního a historického jádra regionu.
- Zlepšit péči o své historické dědictví v podobě architektonicky cenných objektů.
- Lépe propojit širší centrum města - především historické centrum se svým nejbližším okolím s jádrem na Masarykově náměstí
- Zvýšit počet obyvatel i návštěvníků města v ulicích historického centra.
- Podpořit v centru rozvoj specifického maloobchodu - dbát na kvalitu a originalitu produktů (specifické restaurace a kavárny, designové obchody).

### **Zdůvodnění strategického cíle - propojení na zjištění analytické fáze:**

Přes dílčí pozitivní změny v poslední době není centrum Ostravy stále vnímáno jako lákavé centrum metropole s výstavní historickou architekturou a místem pro aktivní trávení volného času. Vstup do města vyvolává negativní dojmy, řada míst a ulic svou zanedbaností neláká k bydlení, práci ani volnočasovému vyžití. Na více místech obyvatelé nepocítují potřebný pocit bezpečí. Není využitý potenciál veřejného prostoru. Centrum může těžit z kulturního, sportovního a komunitního života místních obyvatel. Tento stav je důsledkem kombinace řady negativních vlivů z dávnější i nedávné minulosti a jeho náprava je komplikována faktem, že naprostá většina budov v lokalitě se nachází v privátním vlastnictví.

Město podpoří dostavbu existujících proluk v centru města architektonicky hodnotnými budovami s residenční, komerční i veřejnou funkcí. Ostrava proto vytvoří jasnou koncepci pro spolupráci se soukromými majiteli pozemků a budov, pro zkvalitnění bydlení v centru pro rodiny s dětmi, podporu malého a středního podnikání a komunitního života, pro zlepšení podmínek pro aktivní trávení volného času obyvatel a zatraktivnění centra pro nové rezidenty, podnikatele, návštěvníky i pro stávající obyvatele.

### **Jak poznáme / změříme dosažení změn v prioritě Ostrava jako metropole regionu?**

- Ostrava má a prosazuje ucelenou strategickou, územní a urbanistickou koncepci dalšího rozvoje. Vytváří a realizuje integrovaná urbanistická řešení.
- Ostrava definovala role a funkce, které se pojí s rolí regionální metropole (např. lákání investic, prosazování zájmu vůči státu, zapojování do mezinárodních sítí, výjimečné sportovní a kulturní aktivity, špičkové služby, budování značky, image, propagace regionu apod.), naplňuje je a respektuje přitom polyfunkční uspořádání území.
- Roste počet obyvatel v centru města.
- Roste poptávka po bytech v centru města i jejich cena.
- Ostrava je stále více atraktivní pro investory

### **Jak pocítíme změny na úrovni konkrétních projektů, opatření a aktivit v prioritě Ostrava jako metropole regionu?**

**Příklady odvážných investičních projektů:**

- Revitalizace Černé louky zahrnující nové objekty Fakulty umění OU
- Podpořená stavba nebo rekonstrukce atraktivních residenčních a multifunkčních budov

- Městská lanovka jako součást MHD
- Rekonstrukce historického objektu městských jatek
- Zrychlené spojení Praha - Ostrava (vysokorychlostní trať a dobudování dálničního spojení)
- Nová tramvajová trať v Porubě, rychlotramvaj spojující Porubu a Ostravu-Jih s centrem
- Preference MHD před individuální automobilovou dopravou
- Nová koncertní hala realizovaná na základě architektonické soutěže
- Řešení přestupních míst a terminálů
- Nadregionální multimodální logistické centrum
- Zapojení města do výzkumných a aplikačních projektů univerzit a navázání spolupráce se zahraničními odborníky
- Lépe propojit širší centrum města, zejména pěší napojení historického centra na Mariánské Hory, Fifejdy a Vítkovice.
- Zasadit se o přesun některých existujících celostátní nebo evropských institucí do Ostravy

***Příklady odvážných neinvestičních projektů:***

- Zpracování územně-analytického materiálu definujícího budoucí prostorové využití území ve vztahu k předpokládanému demografickému vývoji
- Vytvoření nového útvaru nebo instituce pro městské plánování, jež přijme zodpovědnost za architektonický a urbanistický rozvoj města
- Konference pro urbánní plánování - reSite v Ostravě v roce 2018
- Vytvoření nového grantového schématu pro tzv. malé městské zásahy

## ***Bohatství v lidech***

### ***“Rozvíjet talent, podnikavost a podporovat aktivitu obyvatel”***

Účelem této priority je nabídnout zajímavou perspektivu talentům a aktivním lidem, kteří chtějí spojit svůj život, práci a podnikání s Ostravou a jejím rozvojem, v soudržné společnosti a bohatém komunitním životě.

### ***Strategický cíl 1 - Být centrem prvotřídního vzdělávání***

#### *Čeho chceme dosáhnout?*

- Rozvíjet kvalitní formální i neformální vzdělávání a dobře využívat vzdělávací infrastrukturu v celém spektru od předškolního po celoživotní vzdělávání s důrazem na propojení s potřebami trhu práce a přípravou na život.
- Zvyšovat odborné, jazykové, IT a měkké kompetence obyvatel Ostravy (včetně podnikavosti) a také nové kompetence pro potřeby moderního průmyslu, vytvořit podmínky pro kariérové poradenství a úspěšné uplatnění vzdělání v praxi.
- Zvýšit objem investic a s nimi spojených pracovních příležitostí pro kvalifikované lidi v Ostravě.
- Získat a využívat kompetenci k identifikaci a rozvoji přirozeného nadání a udržení i přilákání talentovaných jedinců pro rozvoj Ostravy.
- Zvýšit podíl univerzitních studentů v Ostravě, přilákat do metropole studenty ze světa na kvalitní a jedinečné obory a posílit charakter univerzitního města.
- Posílit motivace škol a univerzit k naplňování třetí role a širšímu vzdělávání široké veřejnosti například formou odborných přednášek, workshopů, konferencí.
- Zvýšit a podpořit aktivizaci studentů a vytvořit prostory a platformy pro jejich realizaci.

#### ***Zdůvodnění strategického cíle - propojení na zjištění analytické fáze:***

Ostrava se může stát centrem vzdělanosti. Ostrava má díky počtu vysokoškolských studentů, nabídce atraktivních a mnohdy unikátních studijních oborů, a také vybudované infrastruktury, potenciál stát se univerzitním městem. Střední a základní školy patří ve srovnání k nejlepším v kraji. Malý a Velký Svět techniky lákají do Ostravy za vzděláním a zábavou ročně statisíce návštěvníků. Propojení všech existujících prvků a jejich doplnění o špičková zařízení pro rozvoj vzdělanosti je cestou pro zvýšení atraktivity života ve městě, mimo jiné i pro mladé a aktivní lidi. Kvalita vzdělání, s důrazem na excelentní rozvoj odborných, digitálních, jazykových i měkkých kompetencí, a schopnost systému na místní úrovni flexibilně reagovat na rychle se měnící potřeby trhu práce jsou základními předpoklady pro vytváření pracovních příležitostí s vyšší přidanou hodnotou ve všech sektorech ekonomiky, a tedy uplatnění přirozeného nadání každého obyvatele města.

Vzdělávání v Ostravě chybí větší prestiž, důraz na kvalitu vzdělávání, i kvalitu řízení školských institucí a vzdělávání pedagogických pracovníků. Potřebujeme zvýšit podíl univerzitních studentů, pro které by ostravské univerzity byly první volbou při rozhodování o studiu na vysoké škole. Na všech stupních vzdělávání by vzdělávací programy měly lépe reagovat na aktuální i budoucí potřeby místního trhu i globální ekonomiky a akcentovat rozvoj potřebných znalostí, dovedností a kompetencí.

## **Strategický cíl 2 - Zlepšit prostředí pro rozvoj podnikání**

### *Čeho chceme dosáhnout?*

- Vytvořit podpůrné prostředí pro zahájení a rozvoj podnikání - od "běžného" podnikání, přes technologické start-upy až po firmy expandující na světové trhy.
- Mít excelentní vědecko-výzkumné týmy s výsledky srovnatelnými s evropskou špičkou a otevřít prostor pro jejich úspěšnou komercializaci.
- Zvýšit počet pracovních míst v nových oborech propojujících tradiční odvětví s kreativními a inovativními obory a novými technologiemi.
- Zvýšit počet malých a středních firem, které vytvářejí pracovní místa a mají ambice stát se globálními.
- Přilákat nové investice do výzkumu, vývoje a inovací a uplatnit nové technologie v perspektivních oborech ekonomiky (tzv. chytrá specializace).
- Podporovat výzkum a inovace, které nacházejí své uplatnění i mimo komerční sféru a mají pozitivní dopad na kvalitu života ve městě
- Využívat sociální podnikání k tvorbě pracovních příležitostí pro hendikepované a podpořit tak jejich přínos pro společnost a vlastní seberealizaci.

### **Zdůvodnění strategického cíle - propojení na zjištění analytické fáze:**

Ostrava potřebuje více podnikatelů. Ostrava nese následky dlouhodobého přerušení tradice podnikání během pěti dekad 20. století a orientace na průmyslovou výrobu velkých podniků, která se projevuje v převažující zaměstnanecké kultuře obyvatel, nízké míře ochoty nést rizika podnikání a tedy v malé intenzitě zakládání nových firem. V důsledku menší podnikavosti vzniká také málo nových atraktivních pracovních míst. Ke změně tohoto stavu je potřebné vytvořit funkční systém k rozvoji malého a středního podnikání, který v sobě bude integrovat prvky podpory začínajících podnikatelů, úspěšných místních firem, i firem s ambicí a potenciálem růst a expandovat na mezinárodní trhy.

## **Strategický cíl 3 - Podpora komunitního života a zapojení občanů do správy města**

### *Čeho chceme dosáhnout?*

- Využít energie obyvatel Ostravy a jejího nasměrování v souladu se strategickými prioritami města, přičemž tyto se tvoří ve vzájemné interakci.
- Cílevědomě rozvíjet vztahy a budovat partnerství mezi institucemi veřejné správy, firmami, akademickou obcí a občanskou společností a tím podpořit komunitní život, zvýšit sounáležitost a identifikaci s městem a vnímanou kvalitu života. Umět se domluvit a najít společnou řeč mezi lidmi a institucemi ve městě.
- Vytvořit pojistku v podobě veřejné kontroly nad realizací komunikovaných a odsouhlasených projektů v případě změn politické garnitury ve vedení města.
- Zavést participativní rozpočet, veřejné projednávání významných rozvojových záměrů, zapojit občanské aktivity do správy města prostřednictvím účasti v poradních orgánech města a finanční podpora činnosti komunitních iniciativ.
- Podpořit funkci participaci a aktivaci místních obyvatel prostřednictvím Místních akčních skupin (MA21).
- Využít tvůrčí aktivity ve městě. Oživit a podpořit iniciativy a aktivity jakou byla například komunita pro kandidaturu na město kultury v roce 2015 nebo Evropské město sportu 2014.
- Vytvořit podmínky pro realizaci nápadů a aktivit komunit, sportovních, uměleckých a kulturních spolků a skupin
- Posilovat odpovědnost občanů za prostředí, ve kterém žijí, prostřednictvím komunitních grantů a otevření veřejného prostoru k realizaci komunit.

- Rozvíjet a posilovat dobrovolnické aktivity a spolupráci mezi generacemi.
- Přitahovat tvůrčí aktivitou a unikátními příležitostmi pro kulturní a kreativní průmysl díky propojení kreativních oborů s průmyslovou tradicí.
- Být líhní nových a unikátních uměleckých forem a vytvářet nové trendy v současném umění.

### ***Zdůvodnění strategického cíle - propojení na zjištění analytické fáze:***

Ostrava je mimořádná bohatým komunitním životem a aktivitami občanských iniciativ, které realizují akce až evropského významu. V posledních letech dostává komunitní život, především v centru města, nový impuls - aktivně se začínají projevovat mladší generace, především v organizaci společenských a kulturních aktivit. U významné části lidí však stále ještě přetrvává negativní uvažování - neuvědomují si, jaké mají možnosti a nemají chuť se do něčeho pouštět bez aktivního impulsu z vnějšku. Veřejné správě chybí užší kontakt s reálným prostředím, a účinnější podpora a spolupráce při koordinaci kulturních, komunitních a volnočasových aktivit a zvyšování motivace k vlastním a novým aktivitám.

Podpoře kulturního, komunitního a volnočasového života chybí uplatňovaná ucelená koncepce, ze které by bylo patrné jaký druh aktivit kromě tradičně podporovaných akcí a jaký typ organizací kromě městských organizací, chce město podporovat. Není jasné, zda je pro město prioritní vysoká návštěvnost, originalita, nápad, impuls nebo vyhodnocení přínosu akcí co by špičkového a unikátního nebo mezinárodního významu, lákající do města talentované mladé lidi a umožňující místním komunitám experimentovat s novými formami, veřejným prostorem apod.

### ***Jak poznáme / změříme dosažení změn v prioritě Bohatství v lidech?***

- Počet nových pracovních míst v místních firmách, specificky pak v high-tech a perspektivních oborech
- Nárůst počtu VŠ studentů, vysoce kvalifikovaných pracovníků, zejména pracujících ve VaV, a objemu finančních prostředků na VaV
- Změna ve vzdělanostní struktuře obyvatel města zvýšením podílu osob s VŠ a SŠ vzděláním
- Praktická aplikace výsledků výzkumných týmů vzniklých díky intenzivní spolupráci firem a univerzit - nárůst objemu smluvního výzkumu i tržeb z něj odvozených
- Počet podpořených, nově vzniklých a rozvíjejících se malých firem
- Vytvoření prostředí pro participaci obyvatel na občanském životě ve městě, počet realizovaných nástrojů podpory komunitních aktivit a zapojených obyvatel
- Zvýšení počtu spontánně organizovaných akcí bez impulsu poručenství města

### ***Jak pocítíme změny na úrovni konkrétních projektů, opatření a aktivit v prioritě Bohatství v lidech?***

#### ***Příklady odvážných investičních projektů:***

- Nové studijní obory na univerzitách
- Krajská vědecká knihovna
- Další rozvoj Vědecko-technologického parku s kvalitou služeb na úrovni brněnského JIC
- Řemeslný inkubátor
- Sdílené dílny
- Muzeum dopravní techniky
- Svět nových technologií

#### ***Příklady odvážných neinvestičních projektů:***

- Sloučení VŠB-TU Ostrava a Ostravské univerzity
- Systém služeb na podporu podnikání (inovační, začínající, malé a střední firmy)
- Služby s úsměvem

- Yes, I Do - program pro zlepšení jazykových dovedností v AJ
- Kariéra v MSK
- Program pro talenty
- Rozvoj rovného přístupu ke vzdělávání
- Kompetence pro život, práci a podnikání (Soft Skills)
- Obnova veletržní tradice
- Kreativní klastr
- UniverCity Ostrava / City of Education
- Participativní rozpočet města i městských obvodů



## **Zdravé město**

### **“Výrazně zlepšit prostředí pro život ve městě”**

Účelem této priority je vytvořit přitažlivější a funkční veřejný prostor na území celého města, ozdravit životní prostředí ve městě a nabídnout více kvalitního bydlení.

### **Strategický cíl 1 - Kultivovat prostředí pro život všech generací**

#### *Čeho chceme dosáhnout?*

- Systematicky rozšířit funkční, kultivovaný a čistý veřejný prostor.
- Odstranit bariéry ve městě, zahusit městský prostor architektonicky hodnotnou zástavbou a využít k tomu přednostně existující proluky.
- Rozvíjet industriální dědictví a najít nové možnosti pro využití budov.
- K propojování a oživení města lépe využívat potenciál možných bulvárů (jako např. ulic Opavské a 28. října nebo Výškovické a Ruské).
- Rozšířit nabídku kvalitního bydlení včetně nájemního bydlení různého typu.
- Zvýšit bezpečnost a pocit bezpečí ve městě.
- Revitalizovat nebo odstranit nevhodné budovy.
- Regenerovat brownfieldy a staré ekologické zátěže.
- Preferovat ekologickou a komfortní MHD a podporovat rozvoj udržitelné mobility.
- Zavést jednotný a moderní systém parkování
- Zajistit udržitelnost a rozvoj infrastruktury a služeb pro realizaci kulturních a sportovních akcí.
- Realizací „Strategického plánu sociálního začleňování“ zabránit vzniku nových sociálně vyloučených lokalit a snižovat sociální napětí ve městě.

#### **Zdůvodnění strategického cíle - propojení na zjištění analytické fáze:**

Ostrava si žádá kvalitnější prostředí k životu. Obyvatelé zvažující odchod z Ostravy mezi nejčastějšími důvody pro opuštění uvádějí znečištěné ovzduší, subjektivně pociťovanou nízkou míru bezpečí, hluk z dopravy, nedostatek kulturního vyžití, přítomnost ubytoven a “nepříznivých občanů”, ale i změnu životního stylu - přání bydlet blíže přírodě.

Přes existující nabídku volných bytů je pociťován nedostatek soudobého a kvalitního nájemního bydlení různého typu (pro mladé, pro seniory) pro oživení života ve vybraných částech města. Ve městě je množství nevyužívaných budov, neudržovaných ploch a proluk, které lze koncepčně využít a proměnit např. v kvalitní zeleň s estetickými prvky.

Je pociťována nedostatečná koncepční podpora urbanistického rozvoje, kvalitní architektury, estetizace a oživování veřejného prostoru v duchu aktuálních trendů vyspělých měst. K úspěchům Ostravy patří dynamický nárůst infrastruktury pro aktivní trávení volného času, ale poptávka je stále větší – existuje potřeba rozšiřovat a kultivovat další místa pro sportovní a volnočasové vyžití.

Město je na výstavních místech (přestupní terminály, ulice s MHD a místa před významnými budovami) nehezké pro obyvatele i návštěvníky. Zejména v okolí rizikových a sociálně vyloučených lokalit mají občané snížený pocit bezpečí. Ostrava má sice kvalitní síť MHD, veřejná doprava však není preferovanou volbou městské mobility. Městu chybí jednotně uplatňovaná koncepce statické dopravy, především v centru města a na sídlištích.

## **Strategický cíl 2 - Přiblížit město přírodě**

### *Čeho chceme dosáhnout?*

- Městský prostor nejen estetický a moderní, ale také adaptovaný na klimatickou změnu a přívětivý pro pobyt (eliminovat rozpálené betonové plochy, zastiňovat, moudře hospodařit s dešťovou vodou).
- Rozšířit plochy funkční, kvalitní a udržované zeleně (trávení volného času, zadržování vody, biodiverzita, zelené koridory).
- Více využívat vodní prvky v městském prostoru.
- Dosáhnout šetrnějšího chování města, firem a obyvatel k životnímu prostředí.
- Dosáhnout výrazné měřitelné a kvalitativní změny v kvalitě a vnímání životního prostředí s využitím konceptů udržitelné mobility, smart cities a zelených měst.
- Snižovat dopad činností a aktivit na území města na produkci ekv. CO<sub>2</sub>.
- Snižit míru znečištění ovzduší.
- Významně postoupit v likvidaci starých ekologických zátěží.
- Adaptovat město na klimatické změny a efektivně nakládat se zdroji.

### *Zdůvodnění strategického cíle - propojení na zjištění analytické fáze:*

Ostrava se chce více přiblížit přírodě. I přes výrazné zlepšení v posledních letech má Ostrava stále nadprůměrně znečištěné ovzduší vlivem průmyslu, lokálních topenišť, přeshraničního transferu emisí z Polska a z dopravy. Zatímco podíl průmyslu na znečištění ovzduší klesá, roste zejména vliv dopravy. Existuje silný individuální rozdíl ve vnímání znečištění ovzduší - lidé, kteří zažili průmyslovou Ostravu před rokem 1989, jsou ke kvalitě ovzduší mnohem shovívavější než ti, kteří město srovnávají s čistějšími evropskými městy.

Infrastruktura pro využití alternativních pohonů a paliv se v Ostravě rozvíjí pomalu, příležitostí pro rozvoj je zpracování směsného komunálního odpadu a jeho materiálového a energetického využití.

Na území Ostravy se stále nachází řada ekologických zátěží z minulosti, které brzdí rozvoj města. Globální klimatická změna vyvolává potřebu komplexního řešení - přípravy strategie adaptace na klimatickou změnu - přizpůsobení se očekávanému nárůstu teploty ve městě, spojené s možným nedostatkem vody a nárůstem extrémních klimatických jevů (s možným dopadem na ekonomiku, zdravotní stav i pohodu obyvatel a návštěvníků). V Ostravě je v současnosti málo vodních prvků (funkční městské kašny, fontány, parky s vodou) a přes relativně velké množství zelených ploch je jich jen relativně málo využíváno a udržováno k volnočasovému, relaxačnímu a klidovému využití.

### *Jak poznáme / změříme dosažení změn v prioritě*

#### *Zdravé město?*

- Výrazný pokrok v benchmarku na základě indikátorů Green Capital
- Dodržování platných limitů znečištění ovzduší
- Nárůst počtu obyvatel využívajících veřejný prostor.
- Nárůst podílu využívání udržitelných forem dopravy na úkor individuální automobilové dopravy
- Zvýšení ploch kvalitní, aktivně využívané a udržované zeleně ve městě
- Zvýšení počtu funkčních a estetických vodních prvků ve městě
- Snížení počtu prázdných a nevyužitých objektů, jsou dokončeny dlouhodobě rozestavěná torza a skelety.
- Větší vizuální atraktivita a upravenosti města.
- Dosažení finální sanace lagun Ostramo a postupu v likvidaci dalších starých ekologických zátěží.
- Vyšší pocit bezpečnosti obyvatel

## *Jak pocítíme změny na úrovni konkrétních projektů, opatření a aktivit v prioritě Zdravé město?*

### **Příklady odvážných investičních projektů:**

- Komplexní revitalizace sadů Milady Horákové a Boženy Němcové se zelenými a vodními plochami, uměleckými objekty, s důrazem na bezbariérový pohyb
- Revitalizace Pustkoveckého údolí, Bělského lesa, Lesopark Benátky - kvalitní zeleň pro trávení volného času obyvatel Ostravy
- Chytrá čtvrť - integrované řešení výstavby nebo revitalizace konkrétní městské části spojující neotřelé urbanistické řešení, s chytrými technologiemi, šetrností k přírodě, přispívající k adaptaci na klimatické změny a zároveň lákavé pro nové bydlení, trávení volného času a ubytování pro návštěvníky města.
- Kultivované zelené plochy místo proluk na frekventovaných místech.
- Zatravněná tramvajová tělesa
- Obnovené funkční městské kašny, vodní prvky jako součást nové městské výstavby
- Podpora využívání nevyužitých lokalit a prostor pro kreativní, kulturní nebo sportovní využití.
- Udržitelné nakládání s odpady, zvýšení podílu recyklace a příprava města na významnou redukci objemu ukládání odpadů na skládku
- Bikesharing a vybudování infrastruktury pro elektromobilitu
- Vytvářet na sídlištích a v hustě zastavěných oblastech polopřirozené biotopy, které mohou působit esteticky i funkčně.

### **Příklady odvážných neinvestičních projektů:**

- Příprava kandidatury Ostravy v soutěži European Green Capital
- Konference reSite v Ostravě v roce 2018, následně bienále nebo navázání vlastním konceptem.
- Dočasné využívání nevyužitých budov a pozemků (projekt ReFill)
- Průběžně vyhlašovat soutěž pro studenty stavebních fakult a fakult architektury v ČR rámcově např. na téma "Jak si představujeme širší centrum Metropole Ostrava v roce 2035" a nejlepší návrhy finančně ocenit.
- Podpora environmentálního vzdělávání jako motivace změny myšlení obyvatel k šetrnému životnímu stylu

## ***Výběr opatření přispívajících průřezově všem prioritám:***

- Institucionální zajištění realizace strategie – interně na Magistrátu nebo externě, s důrazem na kontinuitu, odbornost, zodpovědnost a měřitelné výsledky.
- Revidovaný statut města s jasně definovaným modelem financování
- Inspirace modely strategického řízení rozvoje města ve světě a přizpůsobit je místním podmínkám
- Ostrava uplatňuje chytré technologie pro lepší komunikaci a práci pro obyvatele a firmy.
- Marketing města je srozumitelný a atraktivní, informuje a doporučuje, co a kde je ve městě atraktivního. Brand tří vykičníků má jednotně komunikovaný obsah.
- Město podporuje zavedené značky a brání jejich zániku.
- Program pro řízení značky k posílení image Ostravy v partnerství s klíčovými institucemi a firmami v kraji (cílové skupiny, cíle, nástroje, implementace) se zapojením špičkového interního marketingového týmu do jeho realizace a cíleným využitím externích profesionálů.
- Prohlubovat a vylepšovat platformy pro sdílení dat formou geografických informačních systémů a poskytovat tato data bezplatně k nekomerčnímu využití.
- Vytvořit model města Ostravy, kde by byly navrženy dlouhodobé rozvojové cíle města 2020-2050. (Po vzoru makety města Berlína vytvořené po roce 1990.)

- Vznik platformy pro participativní územní plánování (sdílená mapa s vizualizací plánovaných záměrů, rozvoj mobilních aplikací s možností zasílání podnětů ke konkrétním GPS souřadnicím atp.)

## ***Předpoklady úspěšné realizace v rámci všech priorit (horizontální témata):***

- *Sdílená vize Ostravy a její koncepční naplňování*

Ostrava a její vedení bude vždy deklarovat jasnou vizi, jednoznačné priority a řídit jejich naplňování - důsledně, efektivně, koncepčně.

Ostrava bude prosazovat odvážná a dobře promyšlená opatření a včas komunikovat a vysvětlovat jejich potřebnost klíčovými aktéry a cílovými skupinám.

Ostrava bude úzce spolupracovat s městskými obvody, obcemi v rámci aglomerace a svými organizacemi na zkvalitnění řízení města směrem k jednotnosti a efektivnosti.

Ostrava bude důsledně komunikovat s občany a zapojovat obyvatele a komunity do rozhodovacích procesů a vytvářet komunitám efektivní podmínky pro rozvoj jejich aktivit.

- *Image Ostravy a řízení značky*

Ostrava bude měnit svou image aktivním zapojením obyvatel do rozvoje města a schopností přesvědčit lidi, firmy a média z ČR i zahraničí o tom, že je přitažlivým místem pro život, studium, práci a podnikání.

- *Chytré a integrované přístupy, které zvyšují kvalitu života ve městě*

Ostrava bude realizovat chytrá a integrovaná řešení - promyšleně napříč různými obory, finančně udržitelné a přitom šetrně k životnímu prostředí, která budou zvyšovat soudržnost a spokojenost jednotlivců i rodin se životem ve městě, jejich ochotu trávit zde aktivně více času, a to nejen pracovní, ale i ve volných hodinách a přes den.

## ***Hledání chytrých řešení v rámci všech priorit:***

K naplňování strategických cílů budeme vždy hledat chytrá řešení ve formě opatření a klíčových projektů s přístupem ze čtyř hlavních směrů - jednotlivě nebo v jejich kombinaci:

### **Podnikatelské řešení - *Jak nejlépe zapojit do rozvoje města podnikatelskou aktivitu?***

Například: oživení centra s využitím místních firem i sociálního podnikání, podnikatelské inovace ke zlepšení životního prostředí, špičkové vzdělávání jako podnikatelská příležitost, apod.

### **Technologické řešení - *Jak nejlépe zapojit do rozvoje města špičkové technologie současnosti a budoucnosti?***

Například: smart technologie ke zlepšení dopravní propustnosti, inteligentní parkování, zlepšení ovzduší, koncept moderního průmyslu a jeho využití k rozvoji vzdělávání a podnikání, apod.

### **Komunitní / občanské řešení - *Jak nejlépe zapojit do rozvoje města aktivní lidi z občanské společnosti a iniciativy / komunity, které kolem sebe dokáží vytvořit?***

Například: kultivace vztahů mezi lidmi v občanských a spolkových iniciativách, kultivace městského prostředí s využitím místních komunit, kulturní, sportovní a jiné společenské iniciativy, v nichž i malí mohou vyrůst na světové, apod.

**Hledisko kvality života - *Jak navrhovaná řešení reálně zlepšují objektivní i subjektivně pocíťovanou kvalitu života obyvatel a jejich spokojenost a soudržnost s městem. Ne všechna špičková technologická řešení musí automaticky znamenat lepší kvalitu života.***

## *Příklady měření indexu kvality života ve městech:*

### **Mercer Quality of Living Index**

<http://www.mercer.com/newsroom/western-european-cities-top-quality-of-living-ranking-mercero.html>

### **Monocle Quality of Life Survey**

<https://monocle.com/film/affairs/the-monocle-quality-of-life-survey-2015/>

### **European Commission Green Capital Award Assessment**

<http://ec.europa.eu/environment/europeangreencapital/applying-for-the-award/evaluation-process/index.html>

### **Economist Intelligence Unit Best Cities**

[http://pages.eiu.com/rs/eiu2/images/EIU\\_BestCities.pdf](http://pages.eiu.com/rs/eiu2/images/EIU_BestCities.pdf)

### **OECD Better Life Index**

<http://www.oecdbetterlifeindex.org/#/00505050550>

### **Siemens European Green Cities Index**

[http://www.siemens.com/press/pool/de/events/corporate/2009-12-Cop15/European\\_Green\\_City\\_Index.pdf](http://www.siemens.com/press/pool/de/events/corporate/2009-12-Cop15/European_Green_City_Index.pdf)

### **European Commission Urban Audit Survey**

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/cities>

### **Smart Cities Model**

<http://www.smart-cities.eu/index2.html>